

Karmøy kommune

Postboks 167

4291 Kopervik

Haugesund, 21.02.2022

Søknad om støtte til restaurering av Dereket, Hillesland, Karmøy kommune

Regionmuseet Haugalandmuseet forvalter seks bevaringsverdige bygninger i Karmøy kommune. De er en del av museets samling, og inngår i museets forvaltning. En av bygningene er våningshuset Dereket på Hillesland, registrert som A-objekt i Karmøy kommunes kulturminneplan. Haugalandmuseet planlegger å restaurere våningshuset i 2022 og 2023. For å kunne sette i stand denne bygningen er vi avhengig av økonomisk støtte. Vi søker derfor Karmøy kommune om kr. 300 000,- i støtte til restaurering av denne bygningen.

Bygningen er i privat eie, men museet inngikk en tinglyst avtale om forvaltning av bygningen i 1984, der det står at museet tar på seg ansvaret for bevaring og vedlikehold, at eier fraskriver seg bruksrett, og at bygningen skal brukes som museum.

Beskrivelse av kulturminnet

Dereket er våningshuset på bruket på Salane som ble utskilt i 1840 fra gården Hillesland. Våningshuset er trolig oppført samme år av Elias Eliassen, født 1792. Hans initialer E.E.S.H. er malt over døren til søndre kammers sammen med årstallet 1844. Hustypen er lik jærhuset som vi finner flest av på sørsiden av Boknafjorden, dit kulturforbindelsen gikk da sjøen var viktigste ferdselsvei.

Ifølge tradisjonen skal nordre del av huset være bygget av tømmer fra et toetasjes hus fra Ryfylke. Det heter seg at huset ble fløtt hertil. Gammelt ovalteljet tømmer i nordre kammers bekrefter dette. Det betyr at tømmerkjernen kan være en del eldre enn 1844. Ellers er tømmeret vanlig flatteljet type med store laftehoder, en type tømmer vi vanligvis regner med at gikk ut av bruk på det tidspunktet huset ble bygget.

Tilstand og tiltak

Bygningen er i dårlig stand (TG 3) med middels konsekvensgrad (KG 2). Det er særlig områder rundt piper, der det er lekkasjer, som er i dårlig stand. Blant annet er det fuktskader og mugg på takås, samt en del dårlige trobord. Det er to piper: Ei murt i naturstein med leirmørtel, og ei teglpipe. Det er særlig natursteinspipa som er i dårlig stand. Innvendig har vannet fra lekkasjepunkt rundt pipa funnet veien nedover i huset, og ført til fuktskader i himling/golv og bjelkelag. Kledningen på værharde sider er i dårlig stand – det gjelder både overflate (maling) og treverk. Det samme gjelder for vindu. For ytterligere beskrivelser av tilstand: Se *Plan for restaurering av Derekhuset*, vedlegg til søknaden.

Beskrivelse av planlagte tiltak:

Tilstandsvurderingen viser at det må gjøres tiltak i mange deler av bygningen, og det vil være snakk om en omfattende restaurering:

1. Sikre bygningen: Tak over tak med stillas. Dette hindrer videre lekkasjer, og det sikrer gode arbeidsforhold under restaureringsarbeidet.
2. Takarbeid: Demontere takkonstruksjon ned til øverstee omfar i vegg.
3. Restaurere vindu: reparere/bytte ut deler med råte, rustbehandle beslag/hengsler, olje og male treverk (m/linolje), kitte glass (m/linoljekitt).
4. Reparasjoner i laft: Eventuelle reparasjoner med utskifting av stokker/deler av stokker bør gjøres etter prinsippet likt mot likt.
5. Innvendige reparasjoner etter lekkasjer: I og rundt pipe er det/har det vært lekkasjer som har ført til fuktproblem med sopp og råte i treverk som følge. Her bør det gjøres utskiftinger av skadde bygningsdeler.
6. Pipe: Mure opp pipe fra etasjeskille på loft – til over tak.
7. Kledning: Bytte kledning. Det bør gjøres særlige vurderinger av de eldste kledningsbordene. Det bør gjøre fargeundersøkelser (pigment og bindemiddel) av de eldste kledningsbordene.
8. Maling: Dette arbeidet bør gjøres mens huset står under tak.

For ytterligere beskrivelser: av tiltak Se *Plan for restaurering av Derekhuset*, vedlegg til søknaden.

Fremdriftsplan

Startdato: 01.07.2022 Sluttdato: 31.06.2023. Detaljert framdriftsplan kan leses i vedlagte

Plan for restaurering av Derekhuset.

Budsjett og finansiering

Kostnader

Stillas	kr	300 000,00
Materialer	kr	100 000,00
Leie av murer	kr	150 000,00
Strøm	kr	30 000,00
Dendrokronologi-prøver	kr	30 000,00
Kurs	kr	50 000,00
Maling	kr	30 000,00
Leie av container	kr	50 000,00
Lønn prosjektstilling, tømrer, 6 mnd.*	kr	300 000,00
Egeninnsats arbeider, prosjektleder og håndverkere	kr	960 000,00
Til sammen	kr	2 000 000,00

Finansiering

Egne midler og egeninnsats	kr	1 200 000,00
Andre finansieringskilder*	kr	170 000,00
Stiftelsen UNI**	kr	250 000,00
Rogaland fylkeskommune***	kr	80 000,00
Karmøy kommune	kr	300 000,00
Til sammen	Kr	2 000 000,00

*Det forutsettes ytterligere flere finansieringskilder for å kunne gjennomføre prosjektet i tråd med plan.

**Bekreftet

***Bekreftet

Med hilsen

Mads Ramstad

Direktør Haugalandmuseet

Grethe Paulsen Vie

Samlingsansvarlig Haugalandmuseet

